

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/54/2023
Identifikačné číslo spisu:	2316202791
Dátum vydania rozhodnutia:	28.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2316202791.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v spore žalobcu W. O., narodeného Z., D., zast. SOJKA LEGAL s. r. o., Dubnica nad Váhom, A. Kmeť'a 357/1, IČO: 54 810 141, proti žalovanej W. E., narodenej Z., B., zast. Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Barát, s. r. o., Nitra, Školská 3, o určenie zániku záložného práva, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 8C/63/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. októbra 2022 sp. zn. 24Co/6/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

- Okresný súd Galanta (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 15. februára 2018 č. k. 8C/63/2016-212 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.
- Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 18. decembra 2019 č. k. 24Co/69/2019-277 rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože nebolo vyhotovené v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) a nespĺňa požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti.
- Okresný súd uznesením zo 4. júna 2020 č. k. 8C/63/2016-333 výrokom I. konanie voči žalovanému 2/: auctio, s. r. o., Nitra, Kmeťkova 30, IČO: 36 765 121 zastavil, výrokom II. žalobcovi a žalovanému 2/ nepriznal právo na náhradu trov konania.
- Okresný súd rozsudkom z 28. októbra 2021 č. k. 8C/63/2016-423 výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanej priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

4.1. Okresný súd v odôvodnení konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav vecí:

4.1.1. Dňa 23. februára 2005 bola uzatvorená zmluva o pôžičke (č. l. 10 a nasl. spisu), kde ako veriteľ vystupovala žalovaná W. E., a ako dlžník obchodná spoločnosť HM UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. Na základe tejto zmluvy veriteľ požičal dlžníkovi 5.000.000 Sk na nákup pozemkov od Mesta Galanta na dobu od 24. februára 2005 do 24. februára 2009. Z článku V. uvedenej zmluvy vyplývalo s cieľom eliminovať riziká návratnosti pôžičky sa zmluvné strany dohodli uzatvoriť záložnú zmluvu, v ktorej bude zriadené záložné právo na nehnuteľný majetok spoločnosti - pozemky, na kúpu ktorých budú použité finančné prostriedky poskytnuté zmluvou o pôžičke (ďalej len „nehnuteľnosti“).

4.1.2. Dňa 21. marca 2005 bola uzatvorená kúpna zmluva (č. l. 12 spisu) medzi predávajúcim - obchodnou spoločnosťou HM UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. a kupujúcim - obchodnou spoločnosťou E.D.K. spol. s r. o., predmetom ktorej boli nehnuteľnosti.

4.1.3. Dňa 6. apríla 2005 bola uzatvorená záložná zmluva (č. l. 14 spisu), kde ako záložný veriteľ vystupuje žalovaný W. E., a ako záložca spoločnosť E.D.K. spol. s r. o. V zmluve sa uvádza, že záložca je na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej so spoločnosťou HM UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. vlastníkom nehnuteľností.

4.1.4. Uznesením Okresného súdu Trnava z 11. augusta 2006 č. k. 40K/5/2006 (č. l. 15 a nasl. spisu) bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu HM UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. Na základe rozsudku č. k. 15Cbi/1/2007-157 z 21. mája 2009 (č. l. 18 a nasl. spisu) bol návrh na vylúčenie vecí (nehnuteľností) z konkurznej podstaty zamietnutý, pričom toto rozhodnutie bolo potvrdené Krajským súdom v Bratislave v konaní sp. zn. 30CoKR/12/2009.

4.1.5. Ako to vyplýva z notárskej zápisnice zo 14. mája 2010 (č. l. 33 a nasl. spisu) spísanej notárom Mgr. Mariánom Kováčom sp. zn. N 176/2010, Nz 17053/2010 notár osvedčil priebeh dobrovoľnej dražby, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti. V notárskej zápisnici na str. 2 druhý odsek je označený opis práv a záväzkov na predmete dražby viaznucích a s ním spojených. Uvádza sa tu jednak vecné bremeno spočívajúce v práve vybudovania podzemnej elektrickej prípojky a tiež záložná zmluva na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa W. E.. Po otvorení dražby licitátor udelil príklep účastníkovi dražby - žalobcovi.

4.1.6. Žalovaná W. E. listinou zo 16. októbra 2015 (č. l. 36 a nasl. spisu) oznámila žalobcovi začatie výkonu záložného práva na nehnuteľnosti. V listine sa uvádza, že ako záložný veriteľ sa bude domáhať uspokojenia svojej pohľadávky z výťažku predaja zálohu na dražbe.

4.2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne citáciou § 2 písm. a), f), § 3 ods. 1, § 21 ods. 2, § 27 ods. 1, § 31 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a vecne tým, že v spore bolo preukázané, a to jednak listinným dôkazom - zmluvou o pôžičke, ako aj výsluchom svedkov, že žalovaná poskytla pôžičku obchodnej spoločnosti HM UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. na nákup pozemkov od Mesta Galanta. Taktiež bolo preukázané uzatvorenie záložnej zmluvy so spoločnosťou E.D.K. spol. s r. o., ktorá slúžila na zabezpečenie skutočnej pohľadávky a jej príslušenstva. Taktiež bol preukázaný súhlas na prevzatie dlhu. Tieto právne úkony - ich existencia v danom čase boli preukázané jednak listinnými dôkazmi ako aj výsluchom svedkov Y., T., E., D. a C. T..

4.3. Vo veci nie je daný naliehavý právny záujem vzhľadom na to, že na základe rozhodnutia Správy katastra Galanta pod číslom XI 12/2012 z 10. mája 2012 bolo rozhodnuté o záložnom práve. Proti rozhodnutiu nebolo podané odvolanie. Rozhodnutie sa stalo právoplatným. Z toho vyplýva, že právne postavenie žalobcu nebolo neistým. Záložné právo zaniká na základe taxatívne určených dôvodov v zmysle §-u 151 md) ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“).

4.4. Žalobca v petite žaloby žiadal, aby súd určil, že záložné právo na základe záložnej zmluvy zo 6. apríla 2005 uzatvorenej medzi W. E., ako záložným veriteľom, a E.D.K. spol. s r. o., ako záložcom, zaniklo. Vo veci určenia, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, je potrebné rozlišovať medzi naliehavým právnym záujmom na požadovanom určení a vecnou legitímáciou k takému určeniu. Vecnú legitímáciu na určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, má ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide, alebo ktorého právne sféry sa sporný právny vzťah alebo sporné právo týka. V konaní o určenie, či tu záložné právo je alebo nie je, má vecnú legitímáciu len záložný veriteľ a záložný dlžník.

4.5. Žalobca vzniesol námietku premlčania (č. l. 206 spisu). V námietke premlčania uviedol, že záložné právo sa premlčalo márnym uplynutím všeobecnej premlčacej lehoty plynúcej odo dňa, keď sa záložné

právo mohlo po prvý raz vykonať. Žalobca nešpecifikoval začiatok, plynutie a skončenie premlčacej doby, a tak neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia. K tomu je nutné uviesť, že záložné právo je právom, ktoré podlieha premlčaniu. Premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Ak bolo však záložné právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Taktiež je to v prípade, keď bolo záložné právo záložným dlžníkom písomne uznané, čo do dôvodu a výšky. Súd poukazuje na to, že rozhodnutie katastra Galanta bolo z roku 2012. V rozhodnutí Správy katastra Galanta z 10. mája 2012 sp. zn. XI 12/2012, ktorým sa zapísala ťarcha pod E. z 11. apríla 2005 - záložné právo, bolo uvedené, že notárska zápisnica o dobrovoľnej dražbe uvádza ťarchu ako preberaný záväzok nadobúdateľa. Ďalej sa uvádza, že neexistoval žiadny relevantný dôvod na to, aby bolo záložné právo vymazané. Súd v danom prípade nemal žiaden dôvod na korekciu tohto rozhodnutia aj s poukazom na to, že žalobca W. O. sa s týmto rozhodnutím stotožnil, keď nepodal proti nemu opravný prostriedok.

4.6. Konkurzné konanie úpadcu HM Univerzal bolo právoplatne skončené. V rámci tohto konkurzného konania boli, okrem iného, oceňované znalcom nehnuteľnosti, ktoré zohľadňovali záložné právo. Súd vychádzal z toho, že v znaleckom posudku Ing. Piskla pri oceňovaní nehnuteľností bola braná do úvahy záložná zmluva žalovanej. Listinou, na základe ktorej došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva žalobcom k pozemkom a tiež k zápisu záložnej zmluvy žalovanej na list vlastníctva, bola notárska zápisnica zo 14. mája 2010 sp. zn. N 176/2010, NZ 17053/2010, kde bolo jasne uvedené označenie a opis práv a záväzkov na predmet dražby viaznucich a s ním spojených, ako aj to, kto pozemky nadobudol, a za akú cenu. Teda nie znalecký posudok, resp. vyjadrenie znalca boli podkladom toho, čo sa zapisuje na list vlastníctva, ale touto listinou je notárska zápisnica.

4.7. Žalobca v žalobe tvrdil, že podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZoKR“) bolo povinnosťou veriteľa uplatniť si svoju pohľadávku riadne a včas prihláškou do konkurzu, inak nemôže byť uspokojená a v konkurze sa na ňu neprihliada. V čase vyhlásenia konkurzu žalovaný nemal žiadny právny vzťah so spoločnosťou HM UNIVERZÁL, nevlastnil žiadnu pohľadávku voči úpadcovi, a teda si nič nemohol prihlásiť do konkurzu. Konkurz bol vyhlásený dňa 16. augusta 2006. Žalovaný už od 6. apríla 2005 nemal právny vzťah so spoločnosťou HM UNIVERZÁL. 45 dňová zákonná lehota na prihlásenie záložného veriteľa do konkurzu začala plynúť 18. augusta 2006 a skončila dňa 30. septembra 2006. Odstúpeniu od kúpnej zmluvy pôvodnému vlastníkovi HM Univerzal - do konkurznej podstaty došlo asi dňa 23. novembra 2006, teda po uplynutí zákonnej lehoty na prihlásenie nárokov záložného veriteľa, žalovaný nemohol svoje právo uplatniť.

4.8. Čo sa týka spochybňovania určitosti záložnej zmluvy v čl. III. je nutné konštatovať, že zmluva je dostatočne určitá na to, aby vyvolala právne následky. V zmluve bola dohodnutá možnosť úhrady kúpnej ceny aj formou prevzatia dlhu, čím sa spoločnosť E.D.K. spol. s r. o. stala novým dlžníkom a záložcom vo vzťahu k záložnému veriteľovi. Prípadná neplatnosť časti kúpnej zmluvy ohľadne prevzatia záväzku nemá žiadny vplyv na platnosť celej kúpnej zmluvy, keďže zmluva pripúšťa dva spôsoby úhrady kúpnej ceny, a to úhradu do 90 dní odo dňa právoplatnosti vkladu alebo možnosť prevzatia dlhu. O platnosti kúpnej zmluvy svedčí i to, že správca od nej odstúpil, pričom odstúpiť je možné iba od platnej zmluvy. O existencii záväzku spoločnosti E.D.K. spol. s r. o. voči žalovanej svedčí aj fakt z účtovníctva tejto spoločnosti, kde je za účtovné obdobie vykázaná suma 165.970 eur, čo v prepočte na slovenské koruny činí 5.000.000 Sk. V spore nebolo preukázané, že by obchodná spoločnosť E.D.K. spol. s r. o. mala úver od komerčných bánk. Žalovaná poprela, že by existovala zmluva o pristúpení k záväzku, o ktorej hovoril pri kladení otázok právny zástupca žalobcu. V spore existencia takejto zmluvy preukázaná nebola.

4.9. V prejednanom spore mala plný úspech žalovaná strana, a preto má nárok na 100 % náhrady trov konania.

5. Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 26. októbra 2022 č. k. 24Co/6/2022-467 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Zároveň žalovanej priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

5.1. V odôvodnení odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanej žalobe. Pokiaľ ide o názor súdu prvej inštancie, že právne postavenie žalobcu nebolo neistým, keďže nebolo podané odvolanie proti rozhodnutiu Správy

katastra Galanta č. k. XI 12/2012 z 10. mája 2012, uvedená skutočnosť nemôže mať vplyv na (ne)preukázanie naliehavého právneho záujmu, pretože údaj v katastri nehnuteľností o predmetnom záložnom práve nemožno odstrániť opravou údajov v katastri, teda v prípade, že by žalobca podal odvolanie proti rozhodnutiu Správy katastra Galanta č. k. XI 12/2012 z 10. mája 2012, rozhodnutie Správy katastra sa nemohlo týkať (ne)existencie záložného práva žalovanej k predmetným nehnuteľnostiam. V tomto smere bola odvolacia argumentácia žalobcu dôvodná. Dodal, že pokiaľ sa súd prvej inštancie dopustil v otázke existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanej žalobe nesprávneho právneho posúdenia, keďže nezistil jeho danosť, ktorá skutočnosť by bola bez ďalšieho dôvodom pre zamietnutie žaloby, súd prvej inštancie sa zaoberal aj vecnou stránkou uplatneného nároku.

5.1.1. Podľa odvolacieho súdu ak žalobca podanou žalobou sleduje, aby záložné právo na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa žalovanej zapísané v katastri nehnuteľností na nehnuteľnostiach, ktorých vlastníkom je žalobca, o ktorom žalobca tvrdí, že zaniklo, teda predmetné nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu nie sú zaťažené záložným právom, žalobca má naliehavý právny záujem na určení, že predmetné nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, lebo len také súdne rozhodnutie môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Právne postavenie žalobcu je neisté a túto neistotu možno odstrániť len predmetnou žalobou s požadovaným žalobným návrhom. Iný prostriedok ochrany žalobca nemá a iným spôsobom nemôže dosiahnuť zmenu v zápise v katastri nehnuteľností. Žalobca podanou žalobou zvolil prostriedok, ktorým môže dosiahnuť sledovaný cieľ.

5.2. Z podanej žaloby žalobcu, ako aj z ďalších jeho podaní vyplýva, že právnym dôvodom zániku záložného práva žalovanej je ustanovenie § 28 ods. 1 a 2 ZoKR. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že žalovaná záložné právo v konkurze prihláškou nemohla uplatniť vychádzajúc zo skutočnosti, že v čase vyhlásenia konkurzu žalovaná nemala žiadny vzťah k úpadcovi (spoločnosť HM-UNIVERZÁL GALANTA, spol. s r. o.). Ustanovenie § 28 ZoKR predpokladá vzťah úpadcu - dlžníka zabezpečenej pohľadávky a záložného veriteľa. Úpadcom bola spoločnosť HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. v likvidácii. Na úpadcu bol vyhlásený konkurz dňa 11. augusta 2006 uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 40K/5/2006. Záložná zmluva zo 6. apríla 2005 bola uzavretá medzi záložným veriteľom - žalovanou a záložcom - spoločnosťou E.D.K. spol. s r. o., záložné právo na nehnuteľnostiach bolo zriadené za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovanej z titulu pôžičky podľa zmluvy o pôžičke uzavretej 24. februára 2005 vo výške 5.000.000 Sk, v ktorej sa spoločnosť HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. zaviazala žalovanej splatiť pôžičku spolu s úrokmi do 24. februára 2009, a v zmysle kúpnej zmluvy z 21. marca 2005 čl. III ods. tretí preberá predmetný záväzok v plnom rozsahu spoločnosť E.D.K. spol. s r. o., stáva sa tak dlžníkom a záložcom veriteľ. Úpadca, spoločnosť HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. v likvidácii v rozhodnom čase (teda v čase vyhlásenia konkurzu ani počas plynutia 45-dňovej lehoty od vyhlásenia konkurzu) nebol v postavení dlžníka zabezpečenej pohľadávky, pretože dlžníkom žalovanej bola v tomto čase spoločnosť E.D.K. spol. s r. o. Záložný veriteľ v tomto čase nemal pohľadávku voči úpadcovi. Predpoklad existencie vzťahu medzi úpadcom a záložným veriteľom vyplývajúci z ustanovenia § 28 ods. 2 ZoKR nebol splnený. Aj v prípade, že by hypoteticky existoval v rozhodnom čase právny vzťah medzi úpadcom - spoločnosťou HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. v likvidácii a žalovanou - záložným veriteľom, tak žalovaná nemohla svoje právo vyplývajúce z ustanovenia § 28 ods. 2 ZoKR uplatniť. V čase vyhlásenia konkurzu na úpadcu spoločnosť HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. v likvidácii a počas plynutia 45-dňovej lehoty od vyhlásenia konkurzu úpadca nebol vlastníkom zálohu, teda majetku podliehajúceho konkurzu, vlastníkom zálohu bola spoločnosť E.D.K. spol. s r. o., a to na základe kúpnej zmluvy z 21. marca 2005 zavkladovanej do katastra nehnuteľností 4. apríla 2005. Správca konkurznej podstaty úpadcu dňa 23. novembra 2006 odstúpil od uvedenej kúpnej zmluvy, avšak k tejto skutočnosti došlo až po uplynutí 45-dňovej lehoty na prihlásenie pohľadávky v konkurze, pretože lehota na prihlásenie začala plynúť 18. augusta 2006 a skončila 30. septembra 2009. K odstúpeniu od kúpnej zmluvy správcom konkurznej podstaty úpadcu došlo až po uplynutí tejto lehoty, preto bol správny záver súdu prvej inštancie, že žalovaná si nemohla uplatniť svoje právo v konkurze.

5.3. S poukazom na uvedené podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo k zániku predmetného záložného práva žalovanej podľa § 28 ods. 2 ZoKR, žalobca netvrdil iný dôvod zániku tohto záložného práva, žaloba žalobcu o určení, že predmetné nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom nie je dôvodná, a preto správne súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol. Odvolací súd už vzhľadom na uvedený právny záver sa nezaoberal ďalšou vecnou argumentáciou žalobcu, pretože podľa názoru odvolacieho

súdu uvedené plne postačovalo pre právny záver o danej veci.

5.4. Pokiaľ žalobca argumentoval porušením práva na spravodlivý proces, pretože rozsudok je zjavne arbitrárny a zmätočný pre nedostatok dôvodov. Zároveň uviedol, že sa súd nevysporiadal s rozhodujúcou argumentáciou žalobcu, konkrétne so Zmluvou o prevzatí dlhu z 21. marca 2005, s neexistenciou platného prevzatia dlhu, spochybnením dôveryhodnosti svedeckých výpovedí svedkov T., Y. a E. a výpovede žalovanej, právnych následkov neprihlásenia pohľadávky v konkurznom konaní a zániku záložného práva podľa § 28 ods. 2 ZoKR, súd prvej inštancie neuviedol dôvody, pre ktoré dôkazy nevykonával, súd prvej inštancie porušil zásadu kontradiktórnosti, podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie čiastočne vysporiadal s rozhodujúcou a podstatnou argumentáciou žalobcu, pričom odvolací súd v tomto rozhodnutí doplnil ďalšie dôvody, ide o postup predpokladaný v § 387 ods. 3 CSP. Pokiaľ ide o odvolací argument, že súd prvej inštancie neuviedol dôvody, pre ktoré nevykonával navrhované dôkazy, odvolací súd poukázal na zápisnicu z pojednávania z 30. septembra 2021 (č. l. 419 spisu), z ktorej vyplýva zhodné vyjadrenie strán, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania. Žalobca mal možnosť pred súdom prvej inštancie navrhnúť ďalšie dokazovanie, ktorú možnosť nevyužil, preto uvedená odvolacia argumentácia je nedôvodná. Ďalšie odvolacie argumenty týkajúce sa porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd nepovažoval za opodstatnené. Z obsahu napadnutého rozhodnutia, ako aj postupu súdu prvej inštancie nebolo zistené pochybenie súdu porušujúce práva žalobcu na spravodlivý proces.

5.5. K námietke odvolateľa ohľadom nesprávneho právneho posúdenia odvolací súd uviedol, že výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú z obsahu spisu, viedli k naplneniu podmienok pre záver, že ustanovenie § 28 ods. 2 ZoKR nebolo možné aplikovať tak, ako požadoval žalobca. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobu je potrebné zamietnuť. Polemika o nesprávnosti súdom prvej inštancie vyslovených právnych záverov pre nezohľadnenie právnej argumentácie strany sporu, sama osebe nie je presvedčivou bázou pre konštatovanie vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil v otázke, že podmienky dotknutého ustanovenia hmotného práva, ktoré mali spôsobiť zánik záložného práva žalovanej na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobcu neboli naplnené.

5.6. Ohľadom námietok týkajúcich sa nesprávnych skutkových zistení súdu prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonané dokazovanie vyhodnotil v zmysle zásad upravených v § 191 ods. 1 CSP. Podľa odvolacieho súdu v danej veci bolo podstatnou skutkovou okolnosťou tvrdenie žalobcu, že záložné právo žalovanej zaniklo, pretože žalovaná neprihlásila svoju pohľadávku v konkurzom konaní vedenom na úpadcu HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel, že tvrdenie žalobcu o zániku záložného práva nevyplynulo z vykonaného dokazovania. Odvolacia námietka žalobcu o nesprávnom zistení skutkového stavu súdom prvej inštancie je tak nenáležitá.

5.7. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil poukazom na § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

6.1. Dovolateľ v dovolaní namieta, že došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým je skutočnosť, že v predmetnej veci sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom absentujú úplne bazálne náležitosti odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, ako žalobca podrobne špecifikoval vo svojom odvolaní, pričom odvolací súd uvedené nedostatky nijako neodstránil. Z celého obsahu rozsudku súdu prvej inštancie nijako nevyplyva, prečo súd prvej inštancie vlastne žalobu žalobcu zamietol, súd prvej inštancie nijako nezdôvodnil, ktoré z alternatívnych, právne si konkurujúcich právnych posúdení sú (boli) základom na zamietnutie žaloby. Odvolací súd sa s absenciou určenia dôvodu zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie vysporiadal v bode 9. posledný pododsek rozsudku a bode 33.

6.2. Dovolateľ poukazuje na body 27. a 28. rozsudku odvolacieho súdu uviedol, že súd prvej inštancie vôbec (!) právne neposúdil, na základe akých skutočností, a z akého právneho dôvodu došlo (malo dôjsť) k (domnelému) prevzatí dlhu. V rozsudku súdu prvej inštancie tak na počudovanie absentuje úplne základné, a vo veci samej rozhodujúce právne posúdenie otázky prevzatia dlhu, čo má zásadný význam na posúdenie otázky existencie a trvania záložného práva. Zmätočnosť rozsudku zvyrazňuje aj fakt, že i keď sa súd prvej inštancie vôbec osobitne nevyjadruje k právnemu titulu, ktorým malo dôjsť k

platnému prevzatiu dlhu, v bode 51. rozsudku uvádza, že „žalovaný už od 6. apríla 2005 nemal právny vzťah so spoločnosťou HM UNIVERZÁL“, z čoho implicitne vyplýva, že súd má za to, že práve dňa 6. apríla 2005 malo dôjsť k prevzatiu dlhu, zistenie ktoré však je v absolútnom protiklade s ďalšími závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v zmätočnosti svojich záverov ďalej pokračuje (rovnako ako to bolo aj v rozsudku z 15. februára 2018) tým, že v bode 54. rozsudku uvádza „V zmluve bola dohodnutá možnosť úhrady kúpnej ceny aj formou prevzatia dlhu, čím (pozn. zvýraznené žalobcom) sa spoločnosť E.D.K. spol. s r. o. stala novým dlžníkom a záložcom vo vzťahu k záložnému veriteľovi.“ Po tomto závere súdu prvej inštancie je už prakticky nemožné zistiť, či má súd za to, že k prevzatiu dlhu došlo kúpnu zmluvou, Zmluvou o prevzatí dlhu, alebo dňa 6. apríla 2005. Odvolací súd na uvedené námietky žalobcu v odôvodnení rozsudku nijako zrozumiteľne (nie to ešte jasne a výstižne) nereagoval. Nijako nezdôvodnil, z čoho vyplýva, že „žalovaná záložné právo v konkurze prihláškou nemohla uplatniť vychádzajúc zo skutočnosti, že v čase vyhlásenia konkurzu žalovaná nemala žiadny vzťah k úpadcovi“.

6.3. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s rozhodujúcou argumentáciou žalobcu, týkajúcou sa - takmer nepreberného množstva relevantných skutočností spochybňujúcich existenciu zmluvy o prevzatí dlhu z 21. marca 2005; súd prvej inštancie sa v rozsudku (či už zámerne alebo nie) vôbec nevysporiadal s predloženým a vykonaným dôkazom - Zmluvou o prevzatí dlhu z 21. marca 2005 (tento dôkaz ani v bode 8. rozsudku v množine vykonaných dôkazov neuvádza); - neexistencie platného prevzatia dlhu (súd v bode 52. rozsudku len stroho konštatuje, že „čo sa týka prevzatia dlhu, tak možno konštatovať, že boli splnené všetky zákonom predpísané náležitosti“); - spochybnení dôveryhodnosti svedeckých výpovedí svedkov T., Y. a E., ako aj výpovede žalovanej. Súd prvej inštancie sa v tomto smere uspokojil len s predložením fotokópie listiny ako dôkazu (Zmluva o prevzatí dlhu z 21. marca 2005), a to aj napriek tomu, že žalobca spochybnil pravosť takejto listiny, a požadoval predloženie originálu, ako aj znalecké dokazovanie pravosti takejto listiny. Z množstva žalobcom označených a vykonaných listinných dôkazov pritom existovala dôvodná pochybnosť o existencii takejto listiny. Išlo pritom o jeden z najzásadnejších dôkazov, na ktorom žalovaná postavila svoju procesnú obranu. Odvolací súd sa s vyššie uvedenými odvolacími námietkami žalobcu „vyporiadal“ len tak, že v bode 28. rozsudku uviedol: „Odvolací súd už vzhľadom na uvedený právny záver sa nezaoberal ďalšou vecnou argumentáciou žalobcu, pretože podľa názoru odvolacieho súdu uvedené plne postačovalo pre právny záver o danej veci.“

6.4. Dovolateľ ďalej uvádza, že súd prvej inštancie žalobcom vznesenú námietku premlčania záložného práva posúdil tak, že vo vzťahu k nej neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia. Odvolací súd vznesenú námietku premlčania obišiel mlčaním. Podľa právneho názoru žalobcu bola pritom námietka premlčania vznesená riadne, žalovaná premlčanie práva výslovne nepoprela, a preto s poukazom na § 151 ods. 1 CSP mal súd prvej inštancie (a rovnako tak odvolací súd) považovať toto skutkové tvrdenie za nesporné. Keďže žalovaná skutkové tvrdenie výslovne nepoprela, nie je možné tvrdiť, že žalobca vo vzťahu k premlčaniu neunesol dôkazné bremeno.

6.5. V dovolaní žalobca poukázal na svoju odvolaciu námietku „Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku argumentoval znaleckými posudkami č. 7 a č. 8/2005 zo 16. marca 2005, resp. 19. apríla 2005, a všeobecne záväzným nariadením mesta Galanta (bez bližšej špecifikácie), ktoré žiadna zo strán sporu ako dôkaz neoznačila. Týmto postupom súd prvej inštancie flagrantným spôsobom porušil zásadu kontradiktórnosti sporového procesu.“, ku ktorej sa podľa neho odvolací súd nijako nevyjadril.

6.6. Súd prvej inštancie v rozsudku ignoroval interpretáciu a aplikáciu príslušných ustanovení ZoKR, ktoré v rozsudku ani len necitoval. Odvolací súd aplikovateľné ustanovenia § 28 ods. 2 ZoKR (v znení účinnom v rozhodnom čase) cituje, interpretuje a na posudzovanú vec aplikuje. Dovolateľ sa domnieva, že procesne korektným v tomto smere mal byť zo strany odvolacieho súdu postup podľa § 382 CSP.

6.7. Súd prvej inštancie rezignoval na zákonné požiadavky na hodnotenie dôkazov, primárne (ale nielen) Zmluvy o prevzatí dlhu, ako aj svedeckých výpovedí k tejto zmluve (a k prevzatiu dlhu) sa vzťahujúcich. Súd prvej inštancie vôbec nezhodnotil tak samotný status svedkov, ako aj kontext skutočností, ku ktorým boli vypočutí, dopad výsledku sporu na záujmy svedkov a celkovú (ne)zaujatosť svedka (aplikácia tzv. procesnej doktríny RAVEN), a to o to viac, že žalobca poukázal na množstvo skutočností spochybňujúcich tvrdenia svedkov (ako aj žalovanej). Odvolací súd sa k vyššie uvedenej námietke nijako nevyjadril.

6.8. Súd prvej inštancie v bode 9. rozsudku konštatuje uzavretie Zmluvy o pôžičke z 23. februára 2005, ale následne v bode 11. už uvádza Zmluvu o pôžičke z 24. februára 2005. Tento rozpor vo vlastných

záveroch nijako nevysvetľuje. Odvolací súd sa k vyššie uvedenej námietke nijako nevyjadril.

6.9. Podľa právneho názoru dovolateľa, tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, nedali žiadnu odpoveď na dovolateľom nastolené otázky - neplatnosť prevzatia dlhu, premĺčanie práva výkonu záložného práva. Odvolací súd celkom očividne prehliadol všetky žalobcom vytýkané nesprávnosti a nezákonnosti v rozhodnutí súdu prvej inštancie.

6.10. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu v posúdení nasledovných zásadných (a navzájom súvisiacich) právnych otázok 1. „či majetok tretej osoby zabezpečujúce úpadcove záväzky podlieha konkurzu vyhlásenom na majetok úpadcu“; 2. „či veriteľ, ktorého pohľadávka voči úpadcovi je zabezpečená zabezpečovacím (záložným) právom k majetku tretej osoby, je oprávnený si svoju pohľadávku prihlásiť do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu“; 3. „či neprihlásením zabezpečenej pohľadávky veriteľa v základnej prihlasovacej lehote v konkurze vyhlásenom na majetok dlžníka dochádza k zániku zabezpečovacieho (záložného) práva v prípade, ak je predmetom zabezpečenia majetok tretej osoby odlišnej od úpadcu.“

6.11. Posúdenie, či majetok tretej osoby zabezpečujúci záväzky úpadcu podlieha konkurzu, posúdenie, či si veriteľ, ktorého pohľadávka voči úpadcovi je zabezpečená zabezpečovacím (záložným) právom k majetku tretej osoby, je oprávnený si svoju pohľadávku prihlásiť do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu a posúdenie nesplnenia zákonných predpokladov zániku záložného práva žalovanej neprihlásením si zabezpečenej pohľadávky žalovanej voči úpadcovi v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu, považuje dovolateľ za zjavne nesprávne právne posúdenie.

6.12. Dovolať považuje za správne právne posúdenie (podľa aplikovateľných právnych predpisov v znení účinnom v čase začatia konkurzného konania) vyššie vymedzených otázok nasledovne: 1. „Majetok tretej osoby zabezpečujúci úpadcove záväzky podlieha konkurzu vyhlásenom na majetok úpadcu.“ 2. „Veriteľ, ktorého pohľadávka voči úpadcovi je zabezpečená zabezpečovacím (záložným) právom k majetku tretej osoby, je oprávnený si svoju pohľadávku prihlásiť do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu.“ 3. „Neprihlásením zabezpečenej pohľadávky veriteľa v základnej prihlasovacej lehote v konkurze vyhlásenom na majetok dlžníka dochádza k zániku zabezpečovacieho (záložného) práva (aj) v prípade, ak je predmetom zabezpečenia majetok tretej osoby odlišnej od úpadcu.“

6.13. V aplikačnej praxi a ani právnej teórii a odbornej spisbe nie je a ani nebol žiaden problém s interpretáciou § 67 ods. 1 písm. c) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoKR“). Konkurzu podlieha majetok, ktorý zabezpečuje úpadcove záväzky, a to bez ohľadu na skutočnosť, kto je jeho vlastníkom. Právne posúdenie tejto otázky v tejto veci odvolacím súdom (t. j., že ak majetok, ktorý zabezpečoval pohľadávku veriteľa/žalovanej, nebol v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu - HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. a počas plynutia 45-dňovej lehoty od vyhlásenia konkurzu vo vlastníctve úpadcu, nepodliehal konkurzu) je celkom mylné a ťažko pochopiteľné, vyplývajúce zrejme z nedostatočnej vedomosti o základných inštitútoch konkurzného práva.

6.14. V aplikačnej praxi a ani právnej teórii a odbornej spisbe nie je a ani nebol žiaden problém s interpretáciou § 28 ods. 2 (v znení účinnom v rozhodnom čase) ZoKR. Ak pohľadávka veriteľa voči úpadcovi je zabezpečená zabezpečovacím právom, tento veriteľ má v konkurze právo, aby jeho zabezpečená pohľadávka bola uspokojená z výťažku zo speňaženia majetku. Toto právo musí byť v konkurze riadne a včas uplatnené v prihláške zabezpečenej pohľadávky, inak zanikne. Právne posúdenie tejto otázky v tejto veci odvolacím súdom (t. j., že žalovaná ako veriteľ úpadcu s pohľadávkou zabezpečenou zabezpečovacím (záložným) právom si svoju pohľadávku nemohla v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu prihlásiť) je celkom mylné a ťažko pochopiteľné, vyplývajúce zrejme z nedostatočnej vedomosti o základných inštitútoch konkurzného práva.

6.15. Poukazujúc na § 8 ZoKR dovolateľ uviedol, že medzi stranami sporu nebolo a nie je sporné, že pohľadávka žalovanej voči HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. je zabezpečená záložným právom (na nehnuteľnostiach). Na účely ZoKR sa tak pohľadávka žalovanej voči HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. považuje za zabezpečenú pohľadávku. Na majetok úpadcu HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. bol vyhlásený konkurz s nastúpením účinkov zverejnenia uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku SR. Účinky vyhlásenia konkurzu sú upravené primárne v prvom oddieli piatej hlavy druhej časti ZoKR (§ 44 až § 56a). Aké pohľadávky sa uplatňujú prihláškou vyplýva z § 28 ZoKR. Pohľadávka žalovanej voči úpadcovi HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. nie je pohľadávkou proti podstate (§ 87 ZoKR), t. j. ide o pohľadávku, ktorá sa v konkurze uplatňuje prihláškou. Aký majetok

konkurzu podlieha, upravuje § 67 ZoRK. Dotknuté nehnuteľnosti zabezpečujú záväzok úpadcu voči žalovanej. Bez akýchkoľvek výkladových komplikácií tak ide o majetok podliehajúci konkurzu. Na to, aby konkurzný správca mohol majetok v konkurze speňažiť, tento musí byť zapísaný do súpisu majetku úpadcu. Konkurzná podstata (majetok podliehajúci konkurzu) a súpis majetku sú dva odlišné právne inštitúty, ktoré nemožno zamieňať. Otázka rozsahu majetku podliehajúceho konkurzu je otázkou skutkovou. Súpis majetku je zas listina oprávňujúca správcu majetok v ňom zapísaný speňažiť. Všetok majetok, ktorý podlieha konkurzu, a len ten, by mal byť zapísaný v súpise. I keď nejaký majetok podliehajúci konkurzu v súpise nie je zapísaný (napr. z dôvodu, že sa správca o ňom aj napriek vykonaným šetreniam nedozvedel), neznamená to, že prestáva podliehať konkurzu. Na strane druhej, ak je zapísaný v súpise majetok, ktorý konkurzu nepodlieha, jeho zapísaním sa nestáva majetkom konkurzu podliehajúcim. Rozsah majetku podliehajúceho konkurzu je otázkou skutkovou, na ktorú súpis majetku podstatu nemá vplyv. Majetok, ktorý zabezpečuje úpadcove záväzky, prestane podliehať konkurzu vtedy a len vtedy, ak zabezpečovacie právo na ňom zanikne. A contrario, ak zabezpečovacie právo trvá, takýto majetok konkurzu podlieha, a to bez ďalších podmienok alebo obmedzení. Pre úplnosť výkladu dovolateľovi nedá neuviesť, že ZoKR upravuje jedinou výnimku, kedy sa zabezpečovacie právo zaniknuté v dôsledku jeho neprihlásenia v základnej prihlasovacej lehote obnovuje. Podľa § 103 ods. 1 ZoKR. Citované ustanovenie síce odkazuje na (pôvodný) § 29 ods. 2 ZoKR, avšak správne ide o § 28 ods. 4 ZoKR (toto sa opravilo až novelou ZoKR s účinnosťou od 1. januára 2018). Ide o prípad, ak bol súdom prvej inštalácie konkurz vyhlásený, zabezpečený veriteľ si svoju zabezpečenú pohľadávku v základnej prihlasovacej lehote neprihlásil, čím zanikla, a následne odvolací súd uznesenie súdu prvej inštalácie o vyhlásení konkurzu zrušil alebo zmenil. V ostatných prípadoch zrušenia konkurzu (pre nedostatok majetku, ak tu nie sú predpoklady na konkurz alebo po splnení konečného rozvrhu výťažku) k žiadnemu obnoveniu zabezpečovacieho práva nedochádza (§ 102 ods. 5 ZoKR, argumentum a contrario). Jednou zo základných zásad aplikujúcich sa v konkurznom konaní je zásada univerzality. Táto zásada je vyjadrením požiadavky, aby konaniu podliehal celý aktívny i pasívny majetok dlžníka, príp. v osobitných prípadoch aj majetok tretích osôb (napr. z dôvodu odporovateľných právnych úkonov alebo majetok zabezpečujúci záväzky dlžníka). To znamená, že všetky práva vzťahujúce sa k majetku podliehajúceho konkurzu sa majú riešiť v jednom univerzálnom kolektívnom konaní, resp. v konaniach ním vyvolaných. Celý takýto majetok má slúžiť na uspokojenie všetkých veriteľov dlžníka.

6.16. Keďže žalovaná bola veriteľom dlžníka HM-UNIVERZÁL GALANTA, spol. s r. o., k platnému prevzatíu dlhu dlžníka HM-UNIVERZÁL GALANTA, spol. s r. o. nedošlo, žalovaná mala svoju pohľadávku voči HM-UNIVERZÁL GALANTA, spol. s r. o. zabezpečenú záložným právom k majetku tretej osoby, na dlžníka HM-UNIVERZÁL GALANTA, spol. s r. o. bol vyhlásený konkurz, pohľadávka žalovanej voči HM-UNIVERZÁL GALANTA, spol. s r. o. sa na účely ZoKR považuje za zabezpečenú pohľadávku, pohľadávka žalovanej voči úpadcovi HM-UNIVERZÁL GALANTA, spol. s r. o. je pohľadávkou, ktorá sa v konkurze uplatňuje prihláškou, majetok tretej osoby zabezpečoval záväzok úpadcu HM-UNIVERZÁL GALANTA, spol. s r. o. voči žalovanej; išlo tak o majetok podliehajúci konkurzu, bolo právom, ale aj povinnosťou, žalovanej v prípade, ak chcela zamedziť nepriaznivým účinkom, aplikácia § 28 ods. 2 ZoKR (t. j. zániku záložného práva) si svoju zabezpečenú pohľadávku v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu HM-UNIVERZÁL GALANTA, spol. s r. o. prihlásiť v základnej prihlasovacej lehote. Keďže žalovaná si svoju zabezpečenú pohľadávku v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu HM-UNIVERZÁL GALANTA, spol. s r. o. v základnej prihlasovacej lehote neprihlásila, jej zabezpečovacie (záložné) právo márnym uplynutím základnej 45-dňovej lehoty ex lege zaniklo.

6.17. Dovolateľ navrhol aby, dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a zároveň zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

6.18. Dovolateľ zároveň navrhol odklad právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu podľa § 444 ods. 2 CSP spolu s odôvodnením.

7. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie je nedôvodné a v plnom rozsahu sa stotožňuje so závermi odvolacieho súdu a žiada dovolací súd, aby dovolanie zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia

podľa ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020, 9Cdo/184/2020).

9. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné zamietnuť.

10. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. V danom prípade žalobca vyvodil prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11.3. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. Žalobca v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal arbitrárnosť rozsudku odvolacieho súdu, nedostatok jeho riadneho a presvedčivého odôvodnenia vrátane vysporiadania sa s rozhodujúcou argumentáciou žalobcu. Tiež namietal nedostatky dokazovania.

14. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP opíeral o námietku nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu, k uvedenému dovolací súd uvádza, že aj keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej spore o taký prípad nešlo.

15. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre

ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

16. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premis dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

17. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

18. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

19. K dovolacej námietke týkajúcej sa arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd vo väzbe na body 13. až 17. tohto rozhodnutia uvádza, že v posudzovanom spore obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Sudy oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popisali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, a zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery.

19.1. Z obsahu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd rozsudok súdu prvej

inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie vrátane správnych skutkových a právnych záverov v zmysle § 387 ods. 2 CSP (pozri odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil v porovnaní so súdom prvej inštancie na žiadnych iných, či nových skutkových a právnych záveroch. V dôvodoch rozsudku sa vyjadril k nosnej argumentácii odvolateľa (žalobcu) uplatnenej v odvolaní (rovnako aj v dovolaní). V rozpore s uvedeným potom vyznieva tvrdenie dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu.

19.2. Keďže odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil, treba jeho dôvody posudzovať v kontexte s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu, s ktorým vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

19.3. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry, obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzi ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu.

19.3.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu o určenie, že záložné právo na nehnuteľnosti zaniklo, keď zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel, že žalovaná záložné právo v konkurze prihláškou uplatniť nemohla vychádzajúc zo skutočnosti, že v čase vyhlásenia konkurzu žalovaná nemala žiadny vzťah k úpadcovi. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, a prečo rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnil aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalobcu. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (body 13. až 46.), ako aj odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (body 44. až 56.), nevyplyva nedostatočnosť, či arbitrárnosť (svojvoľnosť) alebo nepresvedčivosť, ani absencia o skutkových a právnych záveroch, či taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnil, a že pri rozhodovaní nezohľadnil podstatnú odvolaciu argumentáciu dovolateľa.

20. Skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie), nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o odôvodnenosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a výsledkom vykonaného dokazovania, nezakladá dôvodnosť podaného dovolania. Aj stabilná rozhodovacia prax ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Podľa názoru dovolacieho súdu námietka dovolateľa predstavuje prostý nesúhlas dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu a jeho odôvodnením.

21. Konkrétne, pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa dokazovania vo vzťahu k svedkom „aplikáciou tzv. procesnej doktríny RAVEN“ (viď bod 6.7. tohto rozhodnutia), k uvedenej námietke dovolací súd poznamenáva, že s predmetnou námietkou sa odvolací súd vysporiadal v bodoch 30. až 33. odôvodnenia svojho rozhodnutia.

21.1. Ak dovolateľ namietal, že podľa jeho názoru, súdy nižšej inštancie nedali žiadnu odpoveď na dovolateľom nastolené otázky neplatnosti prevzatia dlhu a premlčania práva výkonu záložného práva

(viď bod 6.4. a 6.9. tohto rozhodnutia), k čomu dovolací súd uvádza, že k uvedeným námietkam sa okresný súd, ktorého rozhodnutie tvorí s rozhodnutím odvolacieho súdu kompletizujúcu jednotu, vyjadril v bode 54. svojho rozhodnutia „Čo sa týka spochybňovania určitosti záložnej zmluvy v čl. III. je nutné konštatovať, že zmluva je dostatočne určitá na to, aby vyvolala právne následky. V zmluve bola dohodnutá možnosť úhrady kúpnej ceny aj formou prevzatia dlhu, čím sa spoločnosť E.D.K. spol. s r. o. stala novým dlžníkom a záložcom vo vzťahu k záložnému veriteľovi. Prípadnú neplatnosť časti kúpnej zmluvy ohľadne prevzatia záväzku nemá žiadny vplyv na platnosť celej kúpnej zmluvy, keďže zmluva pripúšťa dva spôsoby úhrady kúpnej ceny, a to úhradu do 90 dní odo dňa právoplatnosti vkladu alebo možnosť prevzatia dlhu. O platnosti kúpnej zmluvy svedčí i to, že správca od nej odstúpil, pričom odstúpiť je možné iba od platnej zmluvy.“ K námietke týkajúcej sa premlčania sa súd prvej inštancie vyjadril v bode 45. odôvodnenia svojho rozhodnutia „Žalobca v spore vzniesol námietku premlčania. Záver o premlčaní práva musí byť založený na zistení všetkých rozhodujúcich skutočností, s ktorými zákon spája začiatok, plynutie a skončenie premlčacej doby. Dôkazné bremeno o skutočnostiach rozhodujúcich pre začiatok, plynutie a uplynutie premlčacej doby nesie ten účastník konania, ktorý námietku premlčania vzniesol (viď uznesenia NS ČR z 25. januára 2006 sp. zn. 32Odo/364/2005). Žalobca vzniesol námietku premlčania (č. I. 206 spisu). V námietke premlčania uvádza, že záložné právo sa premlčalo márnym uplynutím všeobecnej premlčacej lehoty plynúcej odo dňa, keď sa záložné právo mohlo po prvý raz vykonať. Žalobca nešpecifikoval začiatok, plynutie a skončenie premlčacej doby, a tak neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia. K tomu je nutné uviesť, že záložné právo je právom, ktoré podlieha premlčaniu. Premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Ak bolo však záložné právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Taktiež je to v prípade, keď bolo záložné právo záložným dlžníkom písomne uznané, čo do dôvodu a výšky. Súd poukazuje na to, že rozhodnutie Katastra Galanta bolo z roku 2012.“

21.2. Dovolateľ ďalej v rámci námietky nedostatočného odôvodnenia namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa bodu 9. a 11. rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď súd prvej inštancie v bode 9. rozsudku konštatuje uzavretie Zmluvy o pôžičke z 23. februára 2005, ale následne v bode 11. už uvádza Zmluvu o pôžičke z 24. februára 2005. K čomu dovolací súd uvádza, že v konaní nebolo sporné, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke došlo 23. februára 2005, pričom uvedený dátum sa nachádza aj na zmluve o pôžičke (č. I. 10 a nasl. spisu), navyše posúdenie dátumu uzavretia zmluvy o pôžičke nebolo predmetom tohto konania, preto ak sa aj odvolací súd predmetnou námietkou dovolateľa vo svojom rozhodnutí nezaoberal, uvedené pochybenie podľa odvolacieho súdu nepredstavuje taký zásah do práv žalobcu, ktorý by predstavoval porušenie práva na spravodlivosť.

22. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd môže len konštatovať, že námietka dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, keď odvolací súd sa nemal zaoberať vytýkanými námietkami žalobcu v rámci odvolania je v tomto smere neopodstatnená.

23. V reakcii na dovolacie argumenty žalobcu dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Žalobca preto neopodstatnene namieta, že odvolací súd mu nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo strany sporu na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

25. Pokiaľ dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku argumentoval znaleckými posudkami č. 7 a č. 8/2005 zo 16. marca 2005, resp. 19. apríla 2005 a všeobecne záväzným nariadením Mesta Galanta (bez bližšej špecifikácie), ktoré žiadna zo strán sporu ako dôkaz neoznačila, čím podľa neho došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti, dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky

uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

25.1. Nad rámec uvedeného k predmetnej námietke dovolateľa považuje dovolací súd za potrebné odkázať na obsah súdneho spisu, ktorý tvrdenia žalobcu v tomto smere neosvedčuje. Pretože zo spisu nevyplýva, že dovolateľom namietané listiny (znalecké posudky a všeobecne záväzné nariadenie Mesta Galanta) boli v konaní vykonané v rámci dokazovania, keď dovolateľom namietaná argumentácia okresného súdu v odôvodnení jeho rozhodnutia (ku ktorému sa predmetná námietka vzťahuje) v bode 21. cituje zo zápisnice o vypočutí svedka dňa 20. apríla 2017 (č. I. 148 spisu), konkrétne parafrázuje právneho zástupcu žalovanej, ktorý sa v rámci výsluchu svedka vyjadril (viď 3. odsek č. I. 149 spisu), v danom prípade tak nemohlo dôjsť len „argumentáciou“ súdu prvej inštancie opierajúcou sa o zápisnicu o vypočutí svedka k porušeniu zásady kontradiktórnosti, keď zjavne nedošlo k vykonaniu týchto dôkazov. Predmetná námietka dovolateľa sa tak vzhľadom na uvedené javí ako nezmyselná a neopodstatnená.

26. Čo sa týka námietky dovolateľa ohľadom procesne korektného postupu odvolacieho súdu podľa § 382 CSP vo väzbe na aplikovaný § 28 ods. 2 ZoKR (viď bod 6.6. tohto rozhodnutia), dovolací súd konštatuje, že vzhľadom na obsah spisu a rozsudky súdov nižšej inštancie, v danom prípade nešlo o situáciu vyjadrenú v zákonom ustanovení § 382 CSP, podľa ktorého ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili, preto nebol dôvod vyzývať strany na vyjadrenie sa k použitiu takéhoto ustanovenia.

26.1. Pokiaľ dovolateľ uvádzal, že súd prvej inštancie v rozsudku ignoroval interpretáciu a aplikáciu príslušných ustanovení ZoKR, ktoré v rozsudku ani len necitoval a odvolací súd na posudzovanú vec aplikoval § 28 ods. 2 ZoKR (v znení účinnom v rozhodnom čase) citujúc a interpretujúc ho, od čoho odvíjal povinnosť odvolacieho súdu postupovať podľa § 382 CSP, dovolací súd odkazuje na bod 23. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, podľa ktorého „Súd prvej inštancie v bode 51. odôvodnenia uvádza: Žalobca v žalobe tvrdil, že podľa ustanovenia § 25 ods. 1 (správne malo byť uvedené § 28 ods. 2, ide o chybu v písaní) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii bolo povinnosťou veriteľa uplatniť si svoju pohľadávku riadne a včas prihláškou do konkurzu, inak nemôže byť uspokojená a v konkurze sa na ňu neprihliada.“ Z uvedeného tak zjavne vyplýva, že išlo o chybu v písaní, nie aplikáciu iných právnych predpisov. Argumentácia súdov nižšej inštancie vo svojich rozhodnutiach podporovala jeden a ten istý právny záver opierajúci sa o rovnaké ustanovenie ZoKR. Odvolací súd tak nezaložil svoje rozhodnutie „nečakane“ a nepredvídateľne na iných (nových) právnych dôvodoch než súd prvej inštancie, nevznikla mu poučovací povinnosť v zmysle § 382 CSP. Súd oboch inštancií v tomto smere založili svoje rozhodnutia na rovnakých skutkových záveroch pri aplikácii rovnakej právnej normy.

27. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzavrel, že dovolateľ neopodstatnene namietal, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté zmätočnosťou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd preto dovolanie žalobcu v tejto časti ako nedôvodné v zmysle § 448 CSP zamietol.

28. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodil aj z nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

29. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

30. Pred posúdením samotného „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) dovolací súd zdôrazňuje, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

31. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme,

jej aplikácie na podklade skutkových zistení (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, 7Cdo/99/2018).

32. Právna otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

32.1. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili/neriešili prvoinštančný a odvolací súd.

33. Dovolací súd sa preto najskôr zaoberal tým, či sú splnené tieto predpoklady prípustnosti dovolania, a to najmä z hľadiska, či žalobca v podanom dovolaní vôbec nastolil právnu otázku, resp. ním nastolená právna otázka je taká otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

34. Žalobca v súvislosti s uvádzaným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP ako právne otázky nastolil otázky 1. „Majetok tretej osoby zabezpečujúci úpadcove záväzky podlieha konkurzu vyhlásenému na majetok úpadcu.“ 2. „Veriteľ, ktorého pohľadávka voči úpadcovi je zabezpečená zabezpečovacím (záložným) právom k majetku tretej osoby, je oprávnený si svoju pohľadávku prihlásiť do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu.“ 3. „Neprihlásením zabezpečenej pohľadávky veriteľa v základnej prihlasovacej lehote v konkurze vyhlásenom na majetok dlžníka dochádza k zániku zabezpečovacieho (záložného) práva (aj) v prípade, ak je predmetom zabezpečenia majetok tretej osoby odlišnej od úpadcu.“

35. K čomu dovolací súd poukazuje, že dovolaním napadnutým rozhodnutím odvolací súd potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie so záverom, že žalovaná záložné právo v konkurze prihláškou nemohla uplatniť vychádzajúc zo skutočnosti, že v čase vyhlásenia konkurzu žalovaná nemala žiadny vzťah k úpadcovi, pričom zdôraznil, že § 28 ZoKR predpokladá vzťah úpadcu - dlžníka zabezpečenej pohľadávky a záložného veriteľa. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí výslovne uviedol: „Záložná zmluva zo 06. 04. 2005 bola uzavretá medzi záložným veriteľom - žalovanou a záložcom - spoločnosťou E.D.K. spol. s r. o. záložné právo na nehnuteľnostiach bolo zriadené za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovanej z titulu pôžičky podľa zmluvy o pôžičke uzavretej 24. 02. 2005 vo výške 5.000.000 Sk, v ktorej sa spoločnosť HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. zaviazala žalovanej splatiť pôžičku spolu s úrokmi do 24. 02. 2009 a v zmysle kúpnej zmluvy z 21. 03. 2005 čl. III ods. tretí preberá predmetný záväzok v plnom rozsahu spoločnosť E.D.K. spol. s r. o., stáva sa tak dlžníkom a záložcom veriteľ. Úpadca, spoločnosť HM-UNIVERZÁL GALANTA spol. s r. o. v likvidácii v rozhodnom čase (teda v čase vyhlásenia konkurzu ani počas plynutia 45-dňovej lehoty od vyhlásenia konkurzu) nebol v postavení dlžníka zabezpečenej pohľadávky, pretože dlžníkom žalovanej bola v tomto čase spoločnosť E.D.K. spol. s r. o. Záložný veriteľ v tomto čase nemal pohľadávku voči úpadcovi. Predpoklad existencie vzťahu medzi úpadcom a záložným veriteľom vyplývajúci z ustanovenia § 28 ods. 2 ZoKR nebol splnený.“ (bod 27. rozhodnutia odvolacieho súdu). Dovolateľom formulované otázky (bod 34., resp. bod 6.10. tohto rozhodnutia) neboli otázkami rozhodujúcimi (kľúčovými) pre dané konanie, pretože súdy nižších inštancií nezaložili na ich riešení svoje rozhodnutia o nedôvodnosti žaloby o určenie zániku záložného práva, inak povedané tieto otázky neboli tými právnymi otázkami, na vyriešení ktorých spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Je tak nepochybné, že dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Absenciu uvedeného považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania pre neprípustnosť.

35.1. Na základe uvedeného nemohol najvyšší súd pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne

neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

36. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu v časti namietajúceho vadu podľa § 420 písm. f) CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúceho nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je neprípustné, pretože je tu dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. f) CSP. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

37. Žalovaná bola v dovolacom konaní úspešná, preto jej dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

38. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

